

ENGBERT VAN MANNHEIM.

Verhaal uit de laatste levensdagen van Graaf Willem II van Holland.

DOOR

H. ALKEMA.

(Vervolg van blz. 457).

HOOFDSTUK XIX.

WAARIN O. A. VERHAALD WORDT, WAT
ALSBEDIT VERTELDE.

Nauwelijks vijf minuten nadat Alewijn vertrokken was, kwamen een aantal kinderen juichend de poort in naar 't binnenhof. Ieder van hen hield een stokje omhoog, waaraan een gekleurd lapje wapperde. Voor hen uit ging een troepje snaterende ganzen, en in hun midden liep een reizend koopman, met een breede, houten kist op den rug. De koopman stapte op den kapelaan en de Jonkvrouw toe en bleef op twee schreden afstand, eerbiedig staan.

„Komaan, jongens en meisjes”, zei de priester, „gaat gauw terug naar 't buitenhof en neemt de gansjes mee.

„We gaan ter kruisvaart, Vader!” riep een van de half naakte snaken.

„Flink zoo”, antwoordde vader Leonard. „Als de booze Turk jelui ziet komen, zal hij wel beenen maken.”

„En dan worden we vrij en dan rijden we op een fraai paard en dan bouwen we een kasteel,” riepen verscheidene stemmen door elkaâr.

„Goed zoo, goed zoo”, zei de kapelaan, „gaat nu maar heen en vergeet de gansjes niet. En gij, jonge man,

kom nader en zet je op de bank, want, me dunkt, je bent vermoeid.”

„Dat moogt u waarlijk wel raden, Vader”, sprak de kramer. Hij liet met een zwaren zucht den houten bak, dien hij op den rug droeg, voorzichtig op den grond zakken, en nam, na de Jonkvrouw beleefd te hebben begroet plaats naast den kapelaan.

„He, Siebolt,” riep deze, „kom eer vlug hier.”

De laatste knaap, die door de poort zou verdwijnen, keerde zich vlug om en liep op den kapelaan toe.

„Vraag eens spoedig om een stuk brood en neem tegelijk een bek water mee voor dezen armen, vermoeden man. Maar niet van 't brood hapen, hoor!”

De knaap snelde naar de keuk en kwam spoedig daarop met een homp brood en een beker vol water terug.

„Ik dank u, Vader,” sprak de vreemde terwijl hij 't aangebodene den knaap uit de handen nam, „ik dank u. 't Verheugt me werkelijk, dat ge mij nog niet herkend hebt.” Bij deze woorden lichtte hij den hoed op.

„Arnout!” riepen de kapelaan en de Jonkvrouw op gedempten toon, terwijl ze om zich heen keken, „zijt gij hier?”

Arnout (want hij was 't werkelijk) drukte zijn hoed weêr diep over 't voorhoofd.

„Ge kondt me hier eigenlijk ook niet verwacht hebben. En toch, ik had gedacht, dat de Jonkvrouw mijn stem zou hebben herkend,” zei Arnout.

„Je stem kwam mij werkelijk ook bekend voor,” zei Geertruida. „Maar wie ter wereld had kunnen denken, dat je 't zoudt wagen hier te komen, nu de oorlog op 't punt staat om te beginnen.”

„'t Is waar,” sprak Arnout, „'k waag 't leven. Maar dat doe 'k vandaag niet voor de eerste maal. Een geheele week ben ik reeds bezig inlichtingen in te winnen voor ons leger.”

„Je bent dus spion?” vroeg de kapelaan.

„Zooals ge 't noemen wilt. Eergisterennacht ben ik bijvoorbeeld over 't ijs naar Hoogwoud geloopt. 't Maantjescheen vroolijk, de West-Friezen lagen op de loer. 't Gelukte me evenwel op verscheidene plaatsen 't ijs te boren. Gisternacht heb ik in last gekregen, 't kostte wat 't wilde, u te bezoeken.”

„Zal de strijd werkelijk spoedig beginnen?”

„Ja zeker, Vader. De Koning is met 't grootste gedeelte van 't leger naar Vronen getrokken, dat hier schuins over, aan de andere zijde van 't water ligt. De kleinste helft van 't heir heeft hij onder 't bevel van Willem van Brederode en Dirk van Lijnden in deze richting gezonden. De Koning heeft thans ijs voor de schenen en 't is vertrouwd. 't Is nergens minder dan twee handbreed dik.”

De kapelaan zweeg een poos en staarde nadenkend voor zich. Toen sprak hij:

„De Koning wil dus nu de macht van de West-Friezen voor goed breken? Hij zal ze dan moeten uitroeien,

want de vrijheidszin gaat niet te niet, voor de laatste Fries dood is.”

„Zeker,” antwoordde Arnout, „de Koning zal doen, wat noodig is, sedert ze zijn ruime en minnelijke voorwaarden smadelijk verwierpen. Hij eischte van hen, dat ze zich zouden onderwerpen aan zijn gezag, door de grafelijke bevelhebbers, die hij zenden zou, te ontvangen, en te gehoorzamen. Bovendien moesten ze voldoening schenken voor de beleedigingen den Koning en Holland in de laatste jaren aangedaan.”

„En wat antwoordden ze daarop?”

„In hoofdzaak kwam hun antwoord hierop neer, dat ze niet ongenegen waren Willem II te erkennen als koning, zoolang hij, als de ware beschermer des Rijks ook hun oude en bezworen vrijheden zou beschutten, maar dat ze nimmer een graaf zouden gehoorzamen. Dat, indien Willem II misbruik maakte van zijn koninklijke macht om als graaf hen te knevelen, zij zich eerder allen met hun vrouwen en kinderen zouden versmoren in hun moerassen, dan zich te onderwerpen en te bukken voor woest geweld. Voorts dat niet zij, maar de Koning voldoening behoorde te geven, daar hun invallen in Holland slechts gediend hadden, om eigen vrijheden ongeschonden te kunnen bewaren en den overmoed van de krijgslieden, die de Koning binnen hun grenzen in kasteelen gelegd had, te beteugelen. Eindelijk, dat ze den Koning vermaanden zijn benden van hun grondgebied terug te trekken en zijn kasteelen af te breken, daar er alleen op die voorwaarden een duurzame vrede mogelijk zou kunnen zijn, en ten slotte, dat ze in den aanstaanden strijd gezworen hadden hun leven voor de vrijheid veil te hebben.”

„Edele vrijheidszin,” zei de kapelaan met een zucht, „helaas te onbetu-

geld en te vaak dekmantel van willekeur. En wanneer zal de koning aanvallen?"

„Waarschijnlijk morgen reeds. De bewegingen van de beide legers schijnen hier nog niet bekend te zijn, want anders zouden ze dit kasteel reeds in staat van tegenweer gebracht hebben. Als de heer van Brederode snel kan doortrekken, zou hij vannacht reeds hier kunnen zijn, want hij is den tocht reeds begonnen.

Ik dien zoo dadelijk terug te keeren. Laat ik intusschen eerst, om geen achterdocht te wekken, de Jonkvrouw mijn koopwaar mogen aanbieden, 'k zal dan intusschen mededeelen, waarom 'k hier eigenlijk gekomen ben en u heb opgezocht."

Arnout sloeg zijn kist open en bood de Jonkvrouw twee blinkende armbanden aan. „Ge hebt u beiden met eede verbonden, hier te zullen blijven, nietwaar?" vroeg hij daarbij. De Jonkvrouw bekeek de armbanden nauwkeurig, terwijl de kapelaan antwoordde: „Wij hebben gezworen niet te zullen ontvluchten, en daarvoor hebben we vrijheid om ons binnen de staketsels vrij te bewegen."

„De heer van Brederode zal wellicht 't kasteel gemakkelijk bereiken," zei Arnout, terwijl hij de armbanden met een buiging terugnam, „want er zijn geen noemenswaarde versterkingen zuidelijk van hier." Hij boog zich over de kist en reikte toen de Jonkvrouw een stel haartooiselen over. „Als de heer van Brederode voor 't kasteel komt, moet gij 't verlaten," zei hij.

„Ja, dat zal moeilijk gaan," sprak vader Leonard.

„Toch niet," hernam Arnout fluisterend en zoo zacht, dat zijn beide toehoorders hem nauwelijks konden verstaan. „Hoort eens: er is in 't leger iemand, die 't slot geheel kent. —

Deze versierselen niet, edele vrouwe, zie dan dit kistje, kunstig gemaakt, nietwaar? Zie, zóó moet 't open. — Hij beweert dat in den kelder, waarin de geeselpaal staat, een draaibare steen in den vloer ligt. Deze steen wordt bewogen, als men aan een ring trekt, die een arm lengte boven 't hoofd, aan den muur zit. — Ook niet Jonkvrouw? Kan dit mes u ook dienen? — De opening onder den steen geeft gelegenheid af te dalen in een gang, die u onder de gracht door in 't open veld brengt. Den uitgang wist onze man, naar hij zei, aan te wijzen en die wordt, zoodra onze benden hier zijn, door krijgsvolk bezet. — Deze edelsteen, Jonkvrouw, is glas, en dus niet waard uw schoone lokken te dekken. — Het komt er nu slechts op aan, dat ge in den kelder zijt, als onze mannen door de gang binnendringen.

„Ik heb er steeds vrijen toegang," zei vader Leonard.

„Zoodat ge, met de Jonkvrouw, daar steeds kunt binnegaan?"

„Zoo vaak ik wil, bij dag en bij nacht Alleen, er is één bezwaar. De meier Nicolaas, is een hoogmoedig en eigen zinnig man, hij zou 't eens kunnen verbieden. Als heer Alewijn echter bij tijds terugkomt, is er geen zwarigheid."

„Die bedenking is van gewicht," zei Arnout peinzend, „want heer Alewijn zal niet bijtijds terugkomen."

„Hoe?"

„Hij is zoo even naar Hoogwoude vertrokken, en komt dus vandaag nie weer hier."

„Ah zoo, hij is dus reeds voor goed vertrokken! Maar ik denk daar nog aan iets anders. 't Komt me heel onwaarschijnlijk voor, dat er zulk een gang zou zijn, en dat deze aan de bewoners van 't slot niet bekend zou wezen. 't Kasteel is slechts even vijftig jaar oud."